



UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
“NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

Introducere în Reabilitarea Medicală și Medicina Fizică

Catedra Reabilitare Medicală, Medicină Fizică și
Terapite Manuală



Scopul lectiei

Familiarizarea cu procesul de dezvoltare si organizare a specialitatii de reabilitare medicala si medicina fizica in RM.





Obiectivele lectiei

- Cunoasterea notiunilor de reabilitare medicala si medicina fizica.
- Cunoasterea procesului de organizare a serviciului de reabilitare medicala si medicina fizica in RM.
- Cunoasterea componentelor, principiilor, metodelor si scopurilor de aplicare a reabilitarii medicale si medicinii fizice.
- Cunoasterea notiunii de evaluare si a metodelor de aplicare practica a evaluarii in reabilitarea medicala.



Raport Mondial privind dizabilitatea – OMS 2011



- 1 miliard de persoane din lume trăiesc cu o dizabilitate
- Persoanele cu diferite tipuri de dizabilități reprezintă 7 - 8% din populația globului.
- aproape 200 milioane se confruntă cu mari dificultăți de funcționare.
- prevalența dizabilității este în continuă creștere.



În Republica Moldova

- Numarul persoanelor cu una sau mai multe forme de dizabilitate înregistrate constituie 135,8 mii.
- Cca 3,8% din populația țării.
- Datele statistice ale dizabilități în perioada anilor 2006 – 2012, denotă o creștere și un nivel înalt în populația de toate vârstele.





Ce este RM și Medicina fizică?

- Definiția de reabilitare a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) este următoarea:
"Utilizarea tuturor mijloacelor menite să reducă impactul condițiilor de invaliditate și handicap și să permită persoanelor cu dizabilitati să obțină o integrare socială optimă"

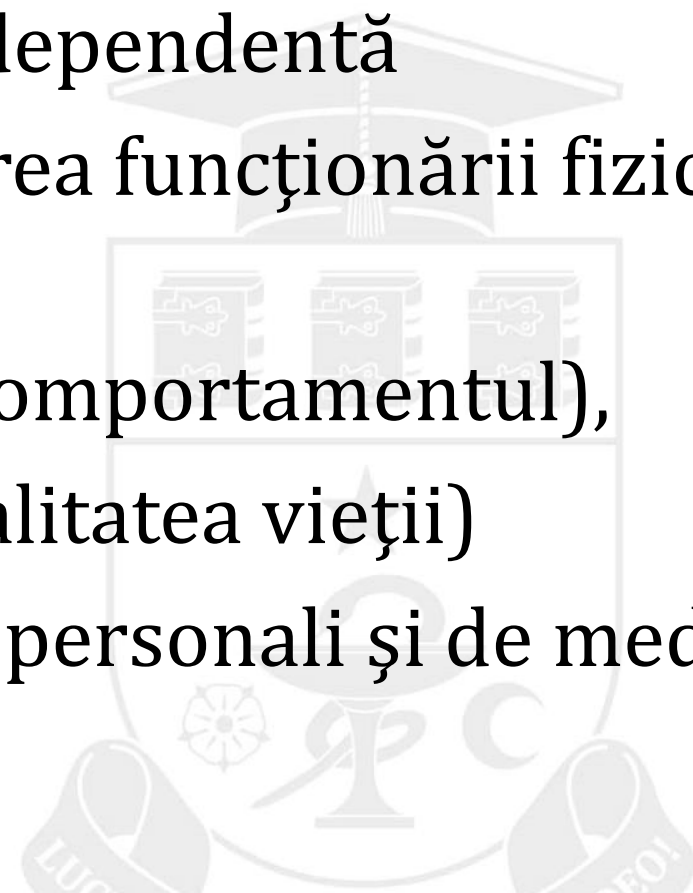


World Health
Organization



Ce este RM și Medicina fizică?

- specialitate medicală independentă
- preocupată de promovarea funcționării fizice și cognitive,
- a activităților (inclusiv comportamentul),
- a participării (inclusiv calitatea vieții)
- și modificarea factorilor personali și de mediu.



aaPM&R

American Academy of
Physical Medicine and Rehabilitation



Conform Academiei Americane al RM

„RM reprezinta o ramura a medicinei ce cuprinde prevenirea, diagnosticarea și tratamentul tulburărilor - în special a celor legate de nervi, mușchi și oase - care pot produce afectări functionale temporare sau permanente”.



aaPM&R

American Academy of
Physical Medicine and Rehabilitation



Constituirea specialității 2006

Secțiunea de Medicină Fizică și Reabilitare

Președinte Anthony B Ward

Comitetul pentru Practică Profesională

Președinte Christoph Gutenbrunner

Academia Europeană de Reabilitare Medicală

Președinte M Anne Chamberlain

Societatea Europeană de Reabilitare și de Medicină Fizică

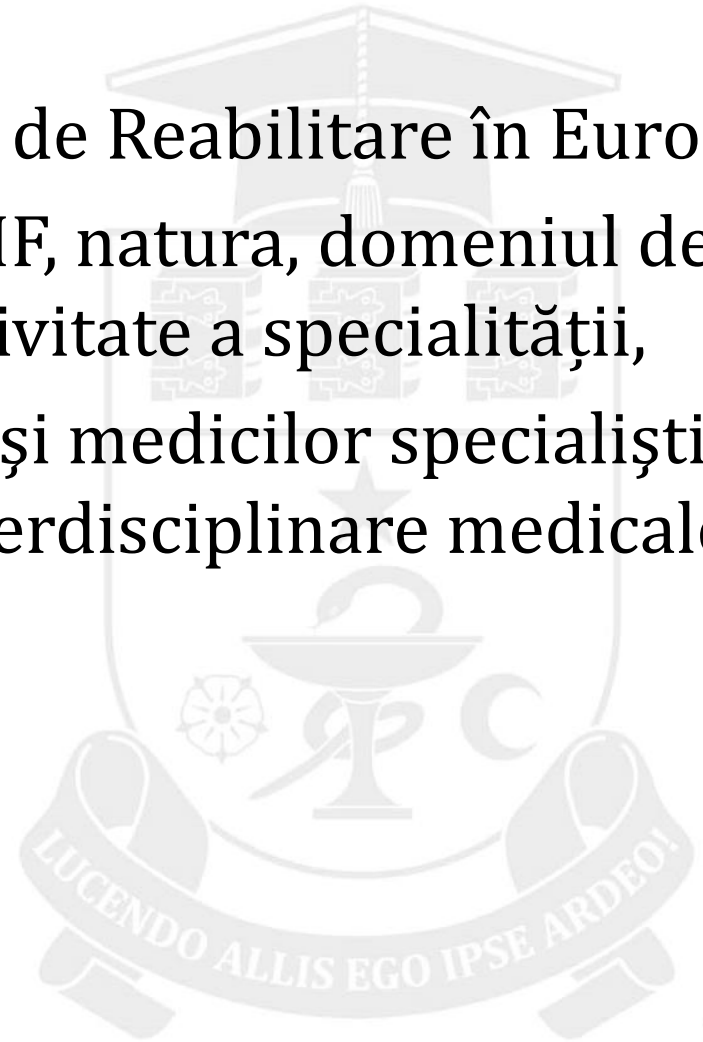
CARTEA ALBĂ A SPECIALITĂȚII DE MEDICINĂ FIZICĂ ȘI REABILITARE ÎN EUROPA

/document legislativ al specialității/



Cartea albă stabilește

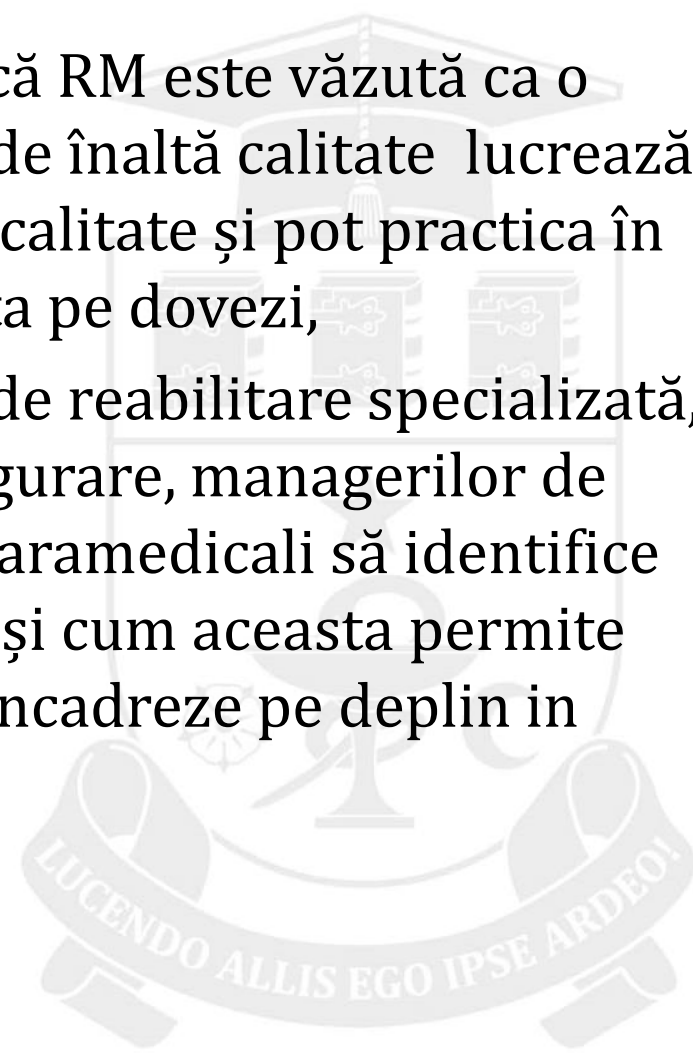
- poziția Mediciniei Fizice și de Reabilitare în Europa,
- definește specialitatea RMF, natura, domeniul de lucru și parametrii de activitate a specialității,
- competențele specialității și medicilor specialiști în RMF inclusive relațiile interdisciplinare medicale.





Cartea albă stabilește

- scopul său este de a se asigura că RM este văzută ca o specialitate, în care specialistii de înaltă calitate lucrează la standarde de îngrijire de înaltă calitate și pot practica în conformitate cu medicina bazată pe dovezi,
- oferă principiile fundamentale de reabilitare specializată, care vor permite companiilor de asigurare, managerilor de sănătate, colegilor medicali și paramedicali să identifice modul în care funcționează RM și cum aceasta permite persoanelor cu handicap să se încadreze pe deplin în societate.





Medicul specialist în RM (Definiție UEMS)

- ▶ Specialiștii RMF abordează holistic persoanele cu stări acute sau cronice
- ▶ lucrează în diferite unități de la servicii de urgență la locații comunitare
- ▶ folosesc instrumente specifice de evaluare și diagnostic





Medicul specialist în RMF (Definiție UEMS)

- ▶ efectuează tratamente inclusiv farmacologice, fizicale, tehnice, intervenții educaționale și profesionale.
- ▶ datorită pregătirii complexe ei răspund de activitățile echipelor multi-profesionale în obținerea rezultatelor optime





Istoric:

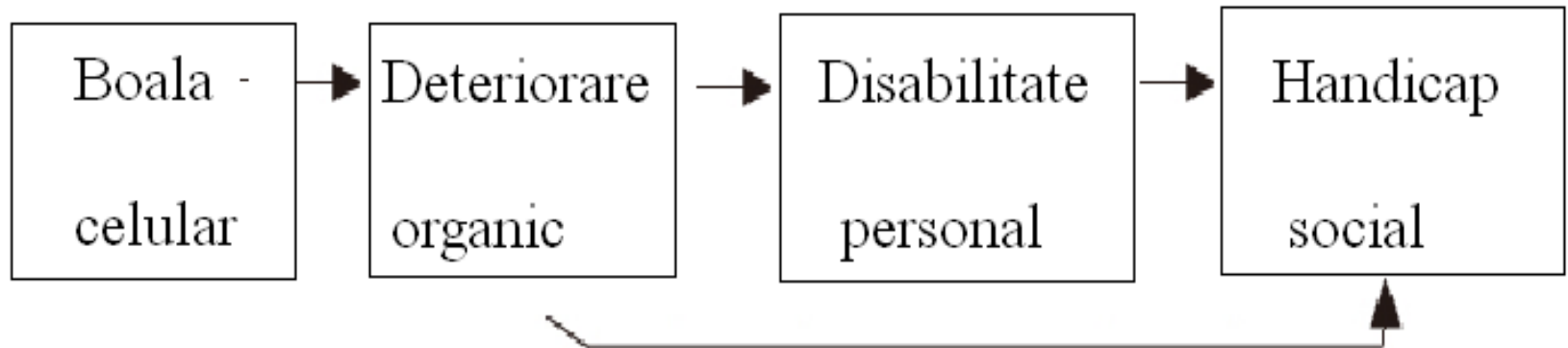
- OMS a publicat Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății în 2001.
- Anterior era utilizat modelul ICIDH (International Classification of Impairment, Disability, Handicap), modelul nou ICFDH (CIF - International Classification of functioning Functioning Disability and Health) fiind considerat ca unul mai universal si actual specialitatii RMF.





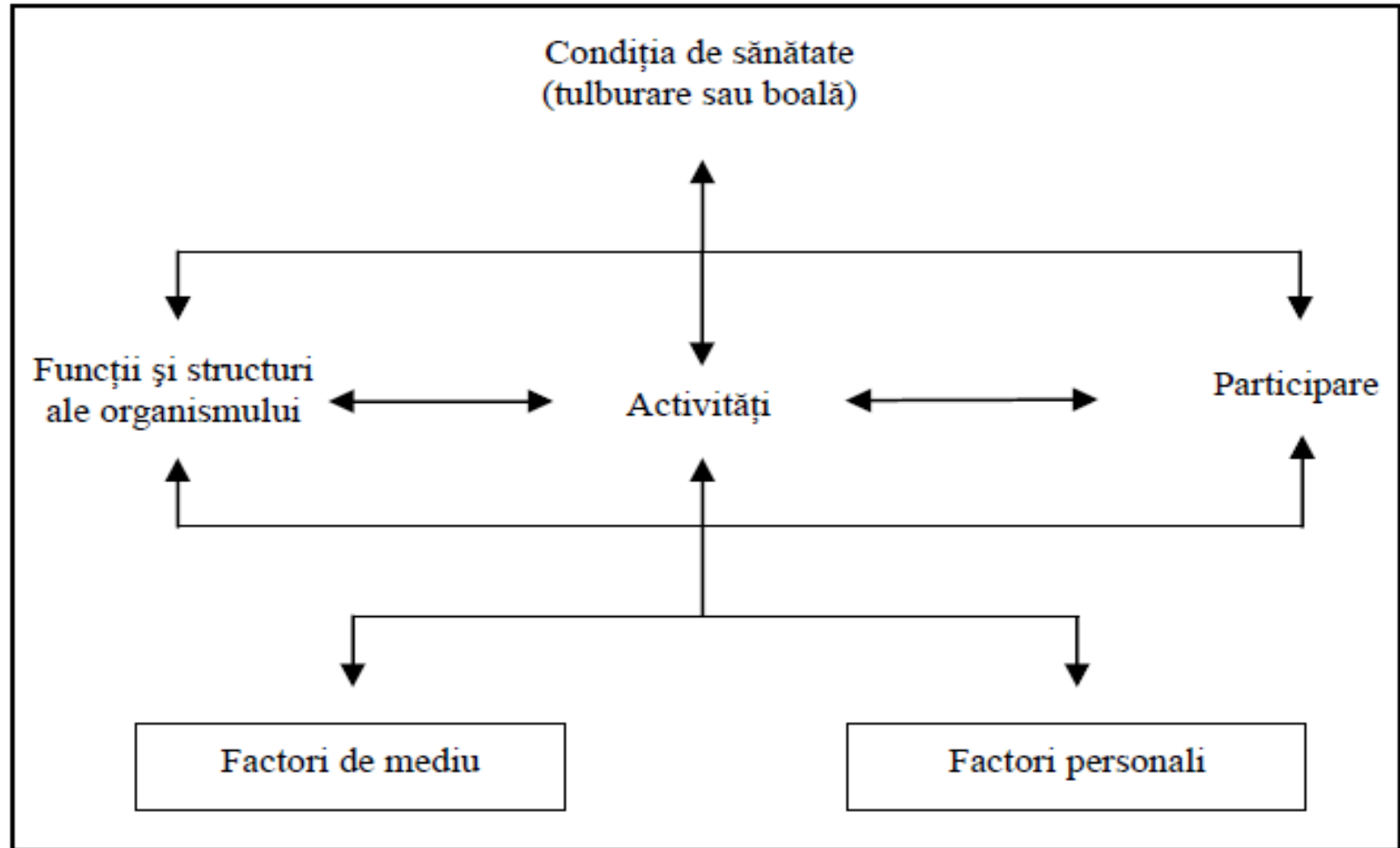
Modelul reabilitării (1980)

Disfunctie – Invaliditate - Handicap





Modelul reabilitării în cadrul Funcționării, Dizabilității și Sănătății





Aplicații CIF

- Instrument statistic
- Instrument de cercetare
- Instrument de investigație clinică
- Instrument de politică
- Instrument de educație

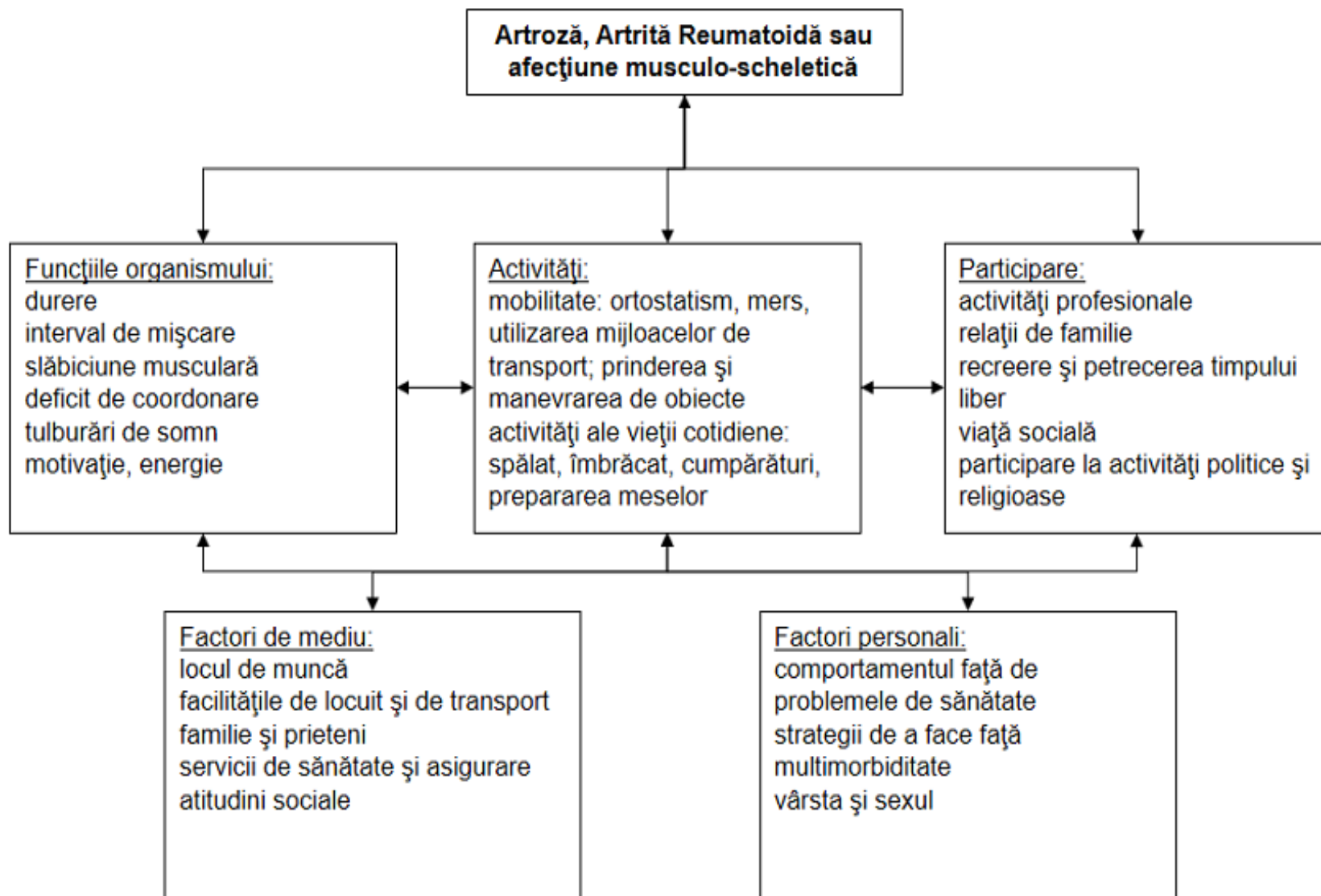


CIF

Clasificarea
internațională
a funcționării,
dizabilității
și sănătății



Aplicații CIF





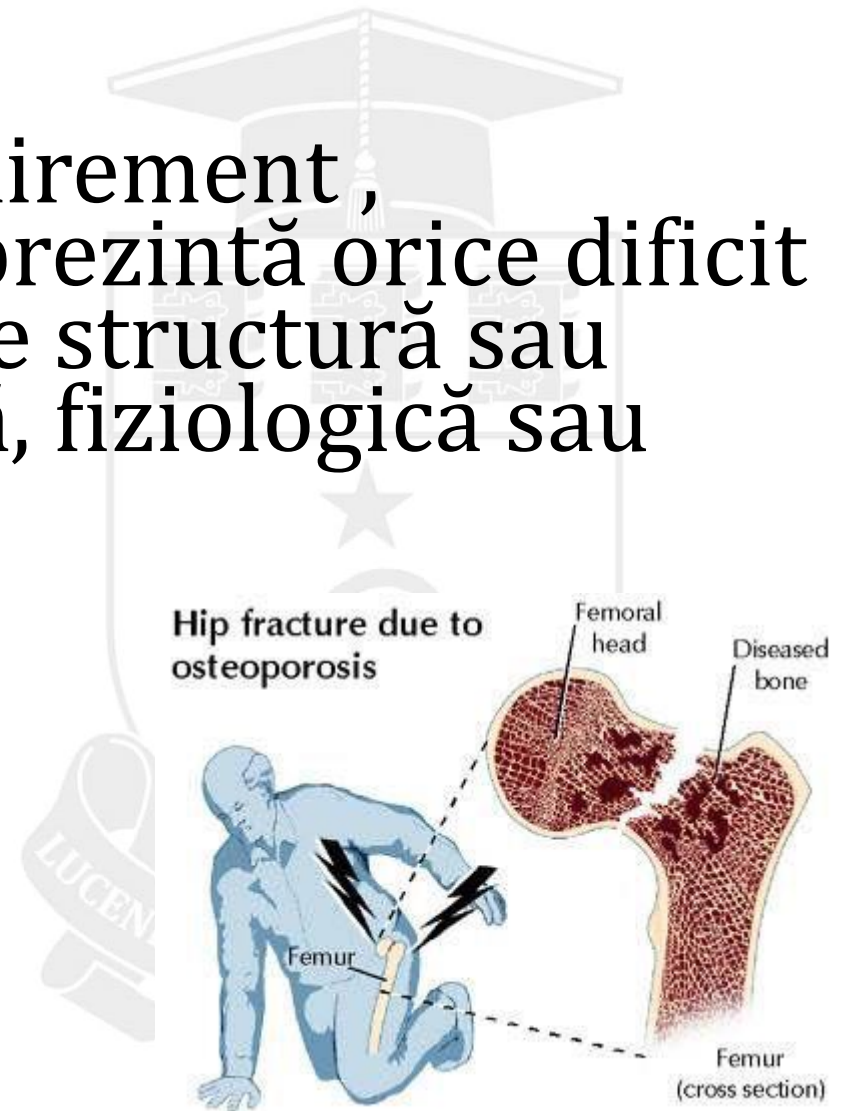
Funcționalitate si dizabilitate

- **Funcționalitatea** este un termen general pentru definirea funcțiilor corpului, structurilor corporale, activităților și participării. Aceasta denotă aspectele pozitive ale interacțiunii dintre un individ și factorii contextuali ai acelui individ.
- **Dizabilitatea** este un termen pentru deprecieri, limitări de activitate și restricții de participare. Aceasta denotă aspectele negative ale interacțiunii dintre un individ (cu o stare de sănătate) și factorii contextuali ai individului.



Componente CIF

- *Deteriorarea* (Impairment, Повреждение) reprezintă orice deficit sau anormalitate de structură sau funcție psihologică, fiziologică sau anatomică.





Componente CIF/ Obiective generice RMMF

- *Invaliditatea* (Disability, Нарушение жизнедеятельности) reprezintă orice reducere parțială sau totală – datorată deteriorării – a capacității de a desfășura o activitate de o manieră sau între limitele considerate normale pentru o ființă umană.





Componente CIF/ Obiective generice RMMF

- *Handicap* (Handicap, Социальное ограничение) reprezintă prejudiciul adus destinului unei anumite persoane – rezultat al unei deteriorări sau invalidități – care limitează sau chiar împiedică îndeplinirea unui rol normal pentru individul respectiv.





Dereglari Specifice (7D)

- Dureri/Disconfort (Distress)
- Dezavantaje/Inconveniente/Prejudicii (Disadvantages)
- Deperformare/Disfuncționalitate/Deficit (Dizability/disfuncion/impairment)
- Deposturare/ Distrofie/Dismorfizm (Disharmony)
- Dis-satisfacție (Dissatisfaction)
- Dependența (Dependence)
- Deprecierea calității (economice) a vieții (Dollar cost)



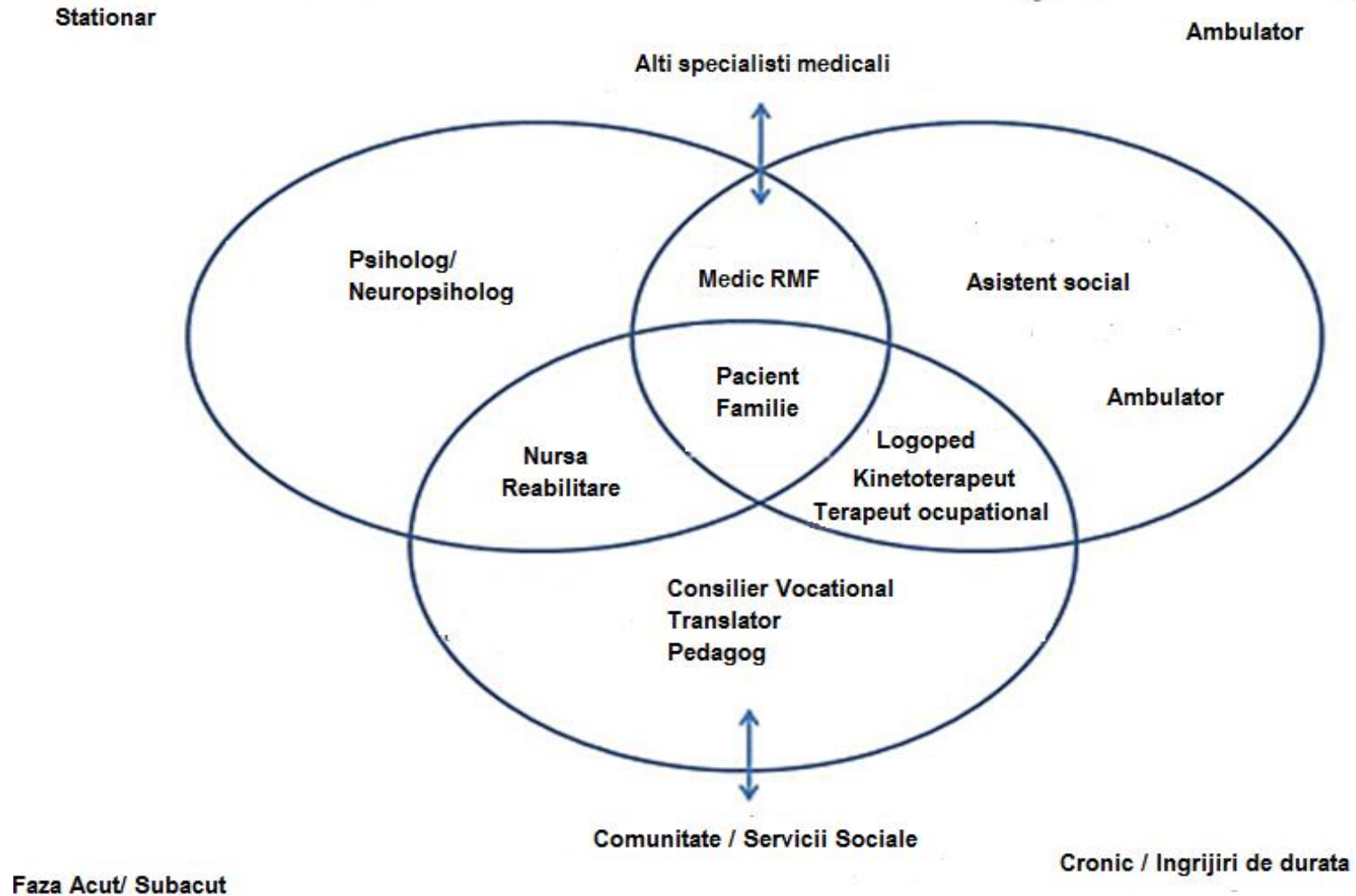
Concepte Reabilitare

- program complex de asistență medicală care stimulează potențialul funcțional al pacientului, astfel încât acesta să ajungă la un nivel de activitate *socio-profesională* satisfăcător pentru categoria sa de vîrstă, sex și pregătire.





Abordare în echipă





Competentele echipei multidisciplinare

- ▶ selectarea pacienților care vor urma programul complex de reabilitare;
- ▶ evaluarea inițială completă
- ▶ stabilirea obiectivelor programului de reabilitare;
- ▶ asigurarea unui program recuperator progresiv, adaptat fiecărui stadiu al bolii;
- ▶ evaluarea rezultatelor, delurarea și monitorizarea pe termen lung a programului de recuperare.





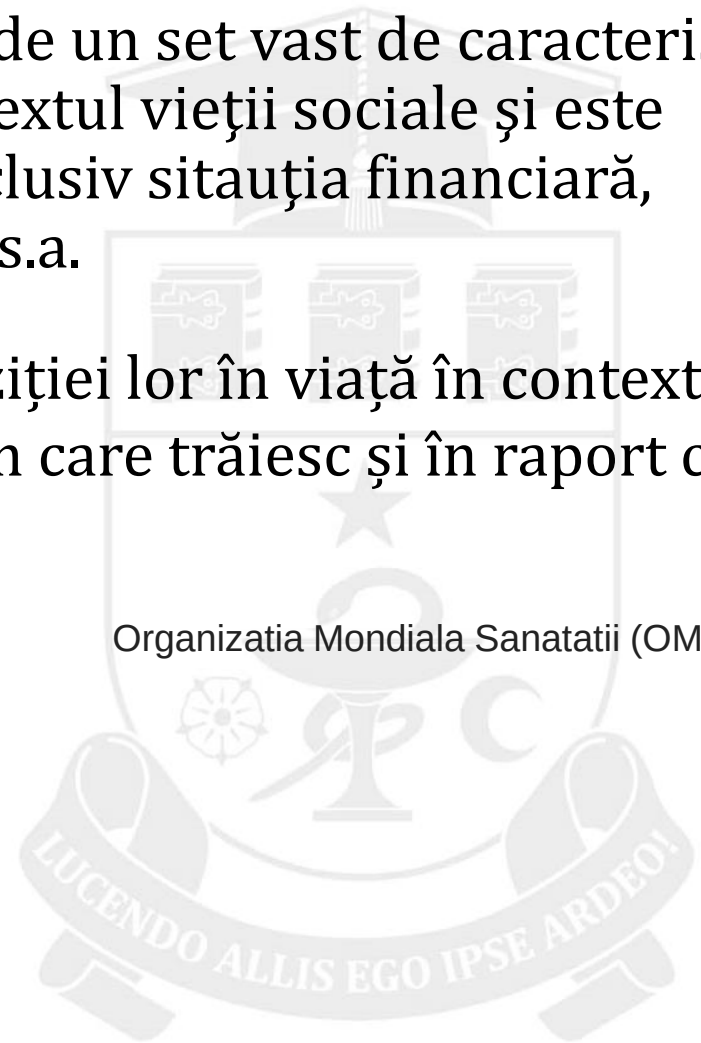
Calitatea vieții

Reprezintă un concept care include un set vast de caracteristici fizice și psihice, apreciate în contextul vieții sociale și este dependent de factori multipli, inclusiv situația financiară, habitatul, profesia, mediul social s.a.

"Percepția individului asupra poziției lor în viață în contextul culturii și sistemelor de valoare în care trăiesc și în raport cu obiectivele lor".



Organizația Mondială Sănătății (OMS)



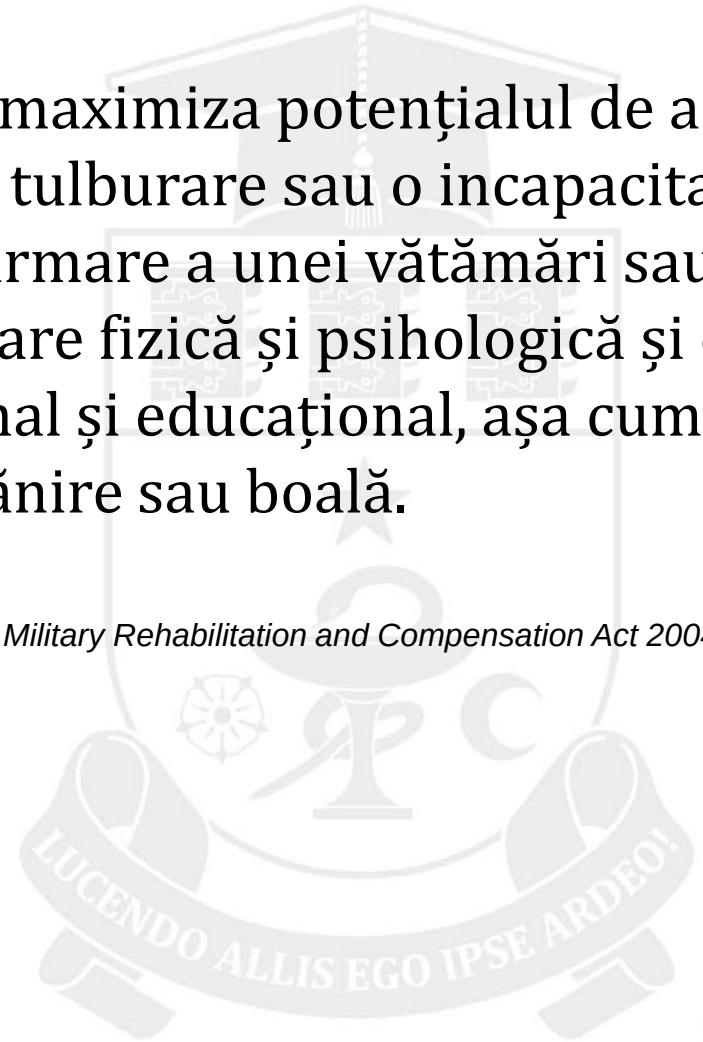


Scopul principal al RM

Scopul reabilitării este de a maximiza potențialul de a restabili o persoană care are o tulburare sau o incapacitate de serviciu sau de muncă, ca urmare a unei vătămări sau a unei boli la cel puțin aceeași stare fizică și psihologică și cel puțin aceeași social, profesional și educațional, așa cum a avut înainte de rănire sau boală.



The Military Rehabilitation and Compensation Act 2004 (MRCA)





Obiective și rezultate

În acest sens se utilizează un set de măsuri pentru a:

- depăși sau ameliora aceste deteriorări,
- elimina sau reduce barierele în calea participării în mediul ales de persoană
- susține reintegrarea lor în societate.





Scopul reabilitării trebuie sa fie:

- Centrat pe pacient
- Conștientizat de către pacient
- Acceptat de către pacient și membrii familiei





Scopul reabilitării

Stabilirea scopurilor – principiu **SMART**

S - specific

M - măsurabil

A - atins

R - realistic

T - timp util (în care poate fi realizat)





Scopul programului recuperator

- Scopul de scurtă durată
- Scopul de lungă durată





Obiectivele recuperării

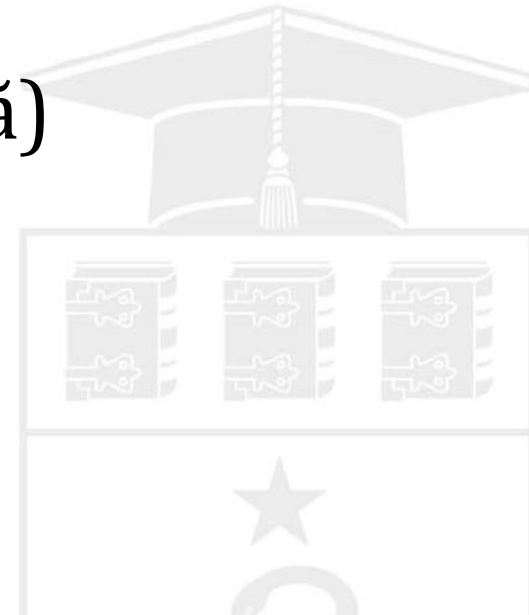
- Minimizarea infirmității
- Creșterea gradului de independență funcțională
- Integrarea socială
- Creșterea calității vieții
- Prevenirea recurențelor și a complicațiilor
- Reducerea costurilor





Aspectele reabilitării

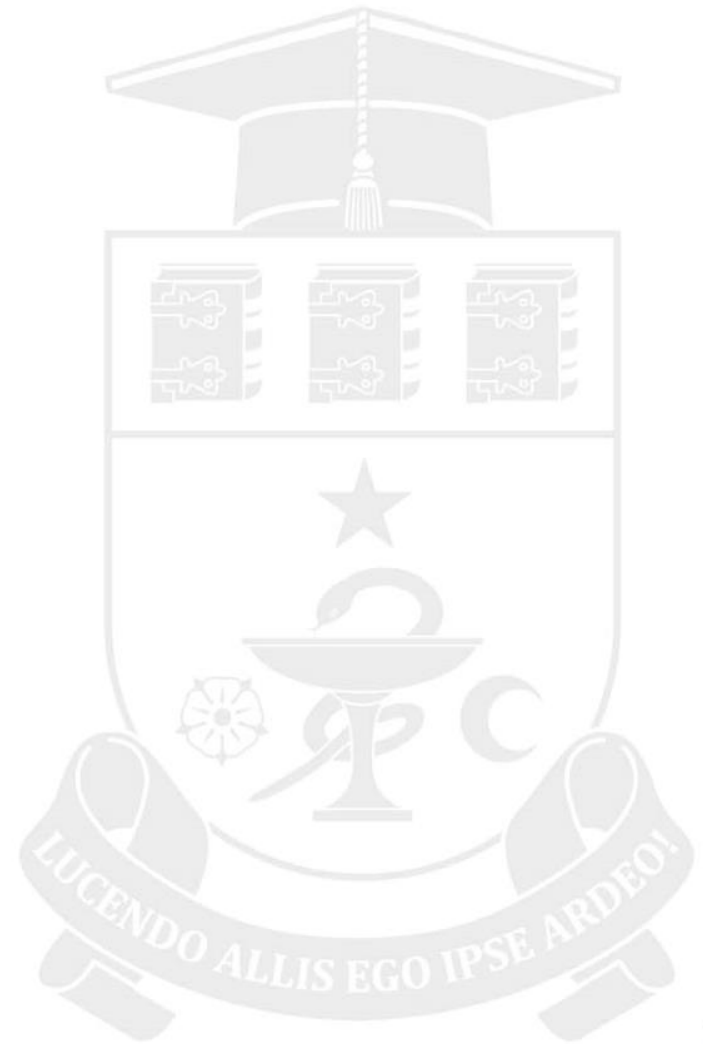
- Medicală (reabilitare fizică)
- Psihologică
- Profesională
- Social-economică
- Juridică
- Etică, estetică





Etapele reabilitării

- Staționar
- Smbulator
- Sanatorial
- Domiciliu





Principiile reabilitării

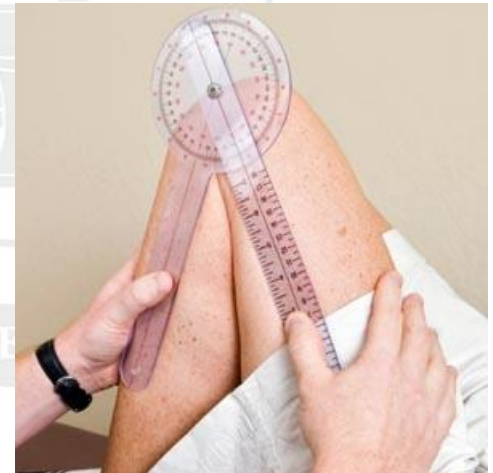
- ▶ precocității tratamentului recuperator
- ▶ conștientizării și participării active pacient/specialist (compleanță)
- ▶ individualizării programului de recuperare
- ▶ complexității tratamentului recuperator





Principiile reabilitării

- respectării etapelor de recuperare
- continuității, succesivității și progresivității tratamentului complex până la recuperare integrală sau optimală posibilă
- cooperării interdisciplinare
- evaluarea eficacității programului de recuperare la diverse etape și a rezultatelor reabilitării finale (activității, participării)



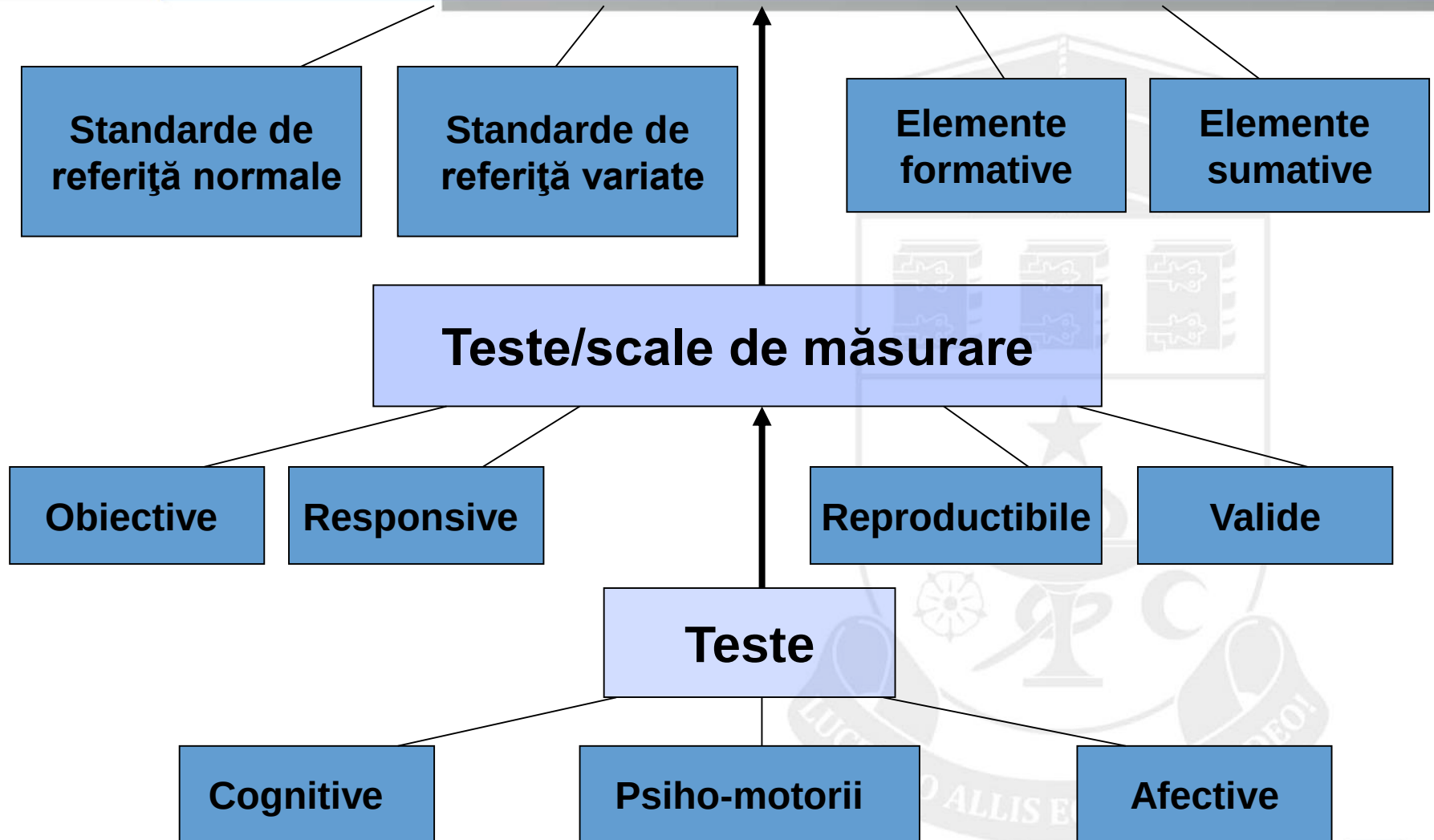


Evaluarea. Definiție.

- ***Evaluarea*** este modalitatea de apreciere cât mai corectă a unei situații atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ.
- Tratatamentul recuperator funcțional începe cu evaluarea se continuă pe parcursul programului cu evaluarea și se termină cu evaluarea în momentul încheierii programului kinetoterapeutic.



EVALUARE/APRECIERE





EVALUAREA precizează

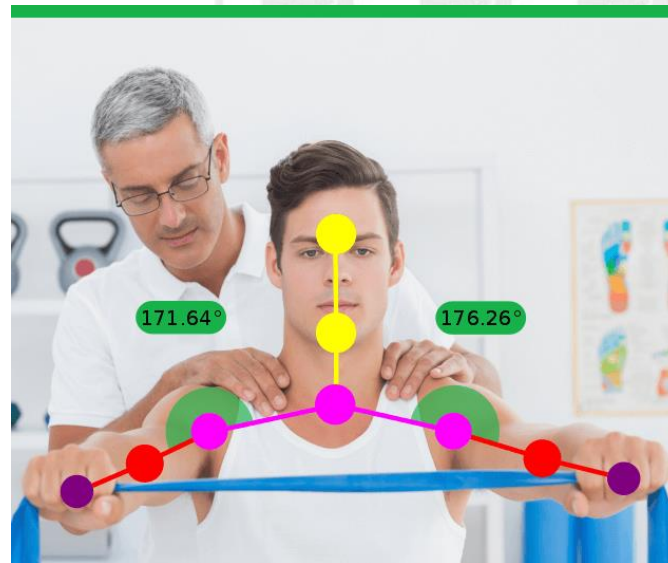
- starea de sănătate sau de boală
- gradul în care un organ sau o funcție se abate de la normal, cuantificând prin teste specifice această abatere
- modul în care evoluează în timp o stare patologică





EVALUAREA precizează

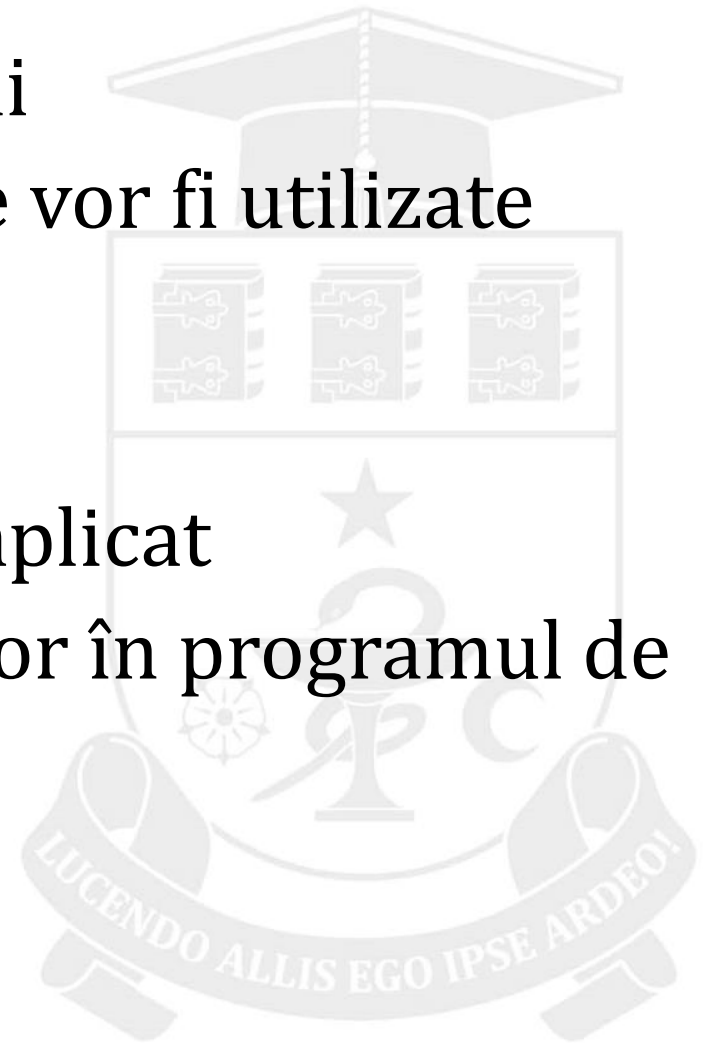
- modul la care răspunde la un tratament o disfuncție
- capacitatea de muncă sau de autoîngrijire
- capacitățile vocaționale





Evaluarea stabilește

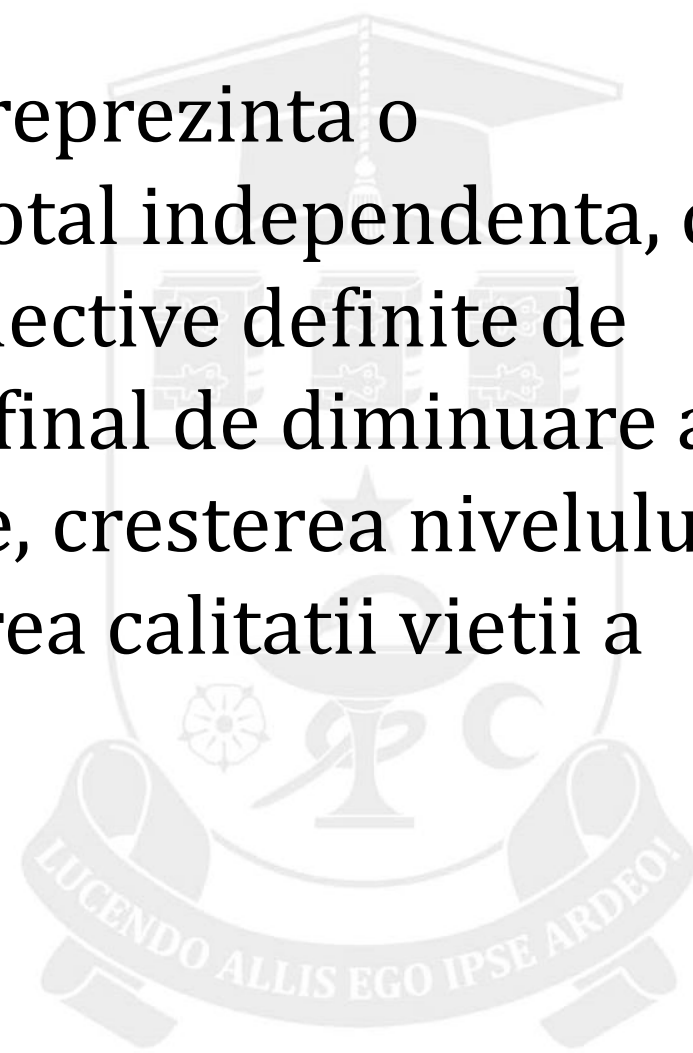
- obiectivele programului
- tehnicile și metodele ce vor fi utilizate
- prioritățile de lucru
- durata programelor
- eficiența programului aplicat
- necesitatea modificărilor în programul de recuperare





Concluzie

- Reabilitarea medicala reprezinta o specialitate medicala total independenta, cu metode, principii si obiective definite de aplicare, ce are scopul final de diminuare a gradului de dizabilitate, cresterea nivelului de participare si sporirea calitatii vietii a individuum-ului.





Discuții ... Întrebări

